

Huvudman

Vebomarks friskoleförening
sofiestenlund@veboskolan.se

Beslut

Datum 2026-06-09

Dnr SI 2026:2814

Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vebomarks byaskola med Vebomarks friskoleförening som huvudman.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vebomarks friskoleförening att senast den **15 januari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande elevers tillgång till skolbibliotek. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vebomarks friskoleförening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vebomarks friskoleförening ska vidta följande åtgärder

Tillgång till skolbibliotek

1. Se till att eleverna vid Vebomarks byaskola har tillgång till ett skolbibliotek. Huvudmannen ska till redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med en redogörelse över hur eleverna ges tillgång till ett skolbibliotek på den egna enheten (2 kap. 24 a § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (Dnr SI 2026:2814) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 inlett en tillsyn av Vebomarks byaskola med Vebomarks friskoleförening som huvudman. I tillsynen har

Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vebomarks byaskola följer gällande bestämmelser om elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Tillsynen har genomförts den 6 maj 2026 genom intervjuer med elever, lärare och rektorn samt representanter för huvudmannen. Som en del av tillsynen har även huvudmannens biblioteksplan granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, rektorn och representanter för huvudmannen samt av huvudmannens skriftliga redogörelse inför Skolinspektionens besök framgår att eleverna saknar tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Elevernas tillgång till ett bibliotek säkerställs genom ett etablerat samarbete med folkbibliotekets biblioteksbuss som besöker skolan tre till fyra gånger per termin. Av intervjuer med elever och rektorn framgår att eleverna inte besöker något annat bibliotek inom ramen för skolverksamheten. Huvudmannens representanter uppger i intervju att det finns särskilda skäl för att inte ha ett eget skolbibliotek på skolenheten. Den främsta orsaken till detta är ett litet elevantal, i dagsläget 29 elever. Av intervjuer med lärare, rektorn och representanter för huvudmannens representanter samt av huvudmannens skriftliga redogörelse inför Skolinspektionens besök framgår att huvudmannen bland annat undersöker möjligheten att utöver det utbud folkbibliotekets biblioteksbuss erbjuder iordningsställa ett småskaligt bibliotek i skolans lokaler för att utöka tillgängligheten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna i förskoleklass och grundskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen.

Om det finns särskilda skäl, får skolbiblioteket i stället tillhandahållas

- på en annan av huvudmannens skolenheter eller, om det är fråga om en kommunal huvudman, på kommunens folkbibliotek, eller

- genom att överlämnas på entreprenad enligt 23 kap. 8 a § till en annan huvudman inom skolväsendet eller till en huvudman för ett folkbibliotek. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att regeringen har förståelse för att det kan vara svårt att organisera en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet på vissa skolor t. ex. skolor i glesbygden, och ser att det i dessa fall kan finnas behov av flexibla lösningar för huvudmännen i hur skolbiblioteksverksamheten tillhandahålls. Regeringen bedömer dock att de föreslagna alternativa lösningarna i ett sådant fall snarast bör utgöra ett komplement till skolbiblioteksverksamhet vid ett skolbibliotek på en annan av huvudmannens skolenheter eller på ett folkbibliotek eller på en annan huvudmans skolenhet (prop. 2023/24:164, s. 32).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav avseende elevers tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Av tillsynen framgår att det på skolenheten inte finns något skolbibliotek att tillgå för eleverna. Av intervjuer med rektorn och huvudmannen framgår att skolan inte heller tillhandahåller skolbiblioteksverksamhet på något annat av de sätt som anges i lagstiftningen. Skolbibliotek tillhandahålls därmed inte för eleverna på skolenheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vebomarks friskoleförenings verksamhet vid Vebomarks byaskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevers tillgång till

skolbibliotek. Det finns därför skäl att förelägga Vebomarks friskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Anja Lindahl

Föredragande
Signerat av: Anja Lindahl